

פרוטוקול מס' 50

מישיבת ועדת הפנים
שהתקיימה ביום ד', כ"ג בתמוז תשי"ב (16.7.52)
(בשעה 9.00)

נוכחים:

- י. ספיר
- י. בן-צבי
- א. כהן
- ד. הכהן
- ח. לנדאו
- י. ישעיהו
- ש. פרלשטיין
- ע. אסף
- מ. ארם

פוזמנים:

מר קיטרון - משרד המשפטים.

סדר-היום:

1. חוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952.
2. טונות

היו"ר י. ספיר:

אני פותח את הישיבה.

בהתאם לפרוטוקול האחרון התחלנו לדון בסעיף 12 של החוק ולא סיימנו אותו. באותה ישיבה הציע חבר הכנסת לנדאו תוספת לפרק הראשון בין הסעיפים 4-5. אני מציע קודם כל לסיים את הדיון בחוק זה ואחר-כך לחזור לזה. כמו-כן מציע חבר הכנסת לנדאו להכניס סייג בסעיף קטן (א) בדבר אי-התקנות תקנות לגבי גודל המוצג של אנשים אשר יהיו פסולים לקבל אשרה או רטיון.

אני מציע שבחזור לסעיף זה רק לאחר שיתברר גודל הצעת מר לנדאו בפרק הראשון.

אנו חוזרים לסעיף 12.

ביצוע

12. (א) סר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה.
- (ב) סר הפנים רשאי להעביר סמכויותיו לפי חוק זה, חוץ מן הסמכות להתקין תקנות, הודעה על כך תפורסם ברשומות.

האם לא בחוץ לבחוב למי רשאי הסר להעביר סמכויותיו?

- (ג) סר הפנים רשאי למנות קציני בקורת הבולות לצורך חוק זה, הודעה על כך תפורסם ברשומות.

ז.י.

(אין הערות)

אנו עוברים לסעיף 13:

תחולה
ופטור

13. (א) חוק זה לא יחול על נציגים דיפלומטיים או על קונסולים מקצועיים של מדינות חוץ או על בני פמלייתם של נציגים או קונסולים כאלה.

שתי גרסאות: (ב) גרסא א:

שר הפנים רשאי, בצו שיפורסם ברטומות, לפטור סוגי אנשים נוספים מהוראות חוק זה, כולם או מקצתן, גליל או בסייגים.

(ב) שר הפנים רשאי, אחרי התיעצות עם ועדת הפנים של הכנסת, בצו שיפורסם ברטומות, לפטור סוגי אנשים נוספים מהוראות חוק זה, כולן או מקצתן, כליל או בסייגים.

סבין נוצרו שתי הגירסות?

היו"ר י. ספיר:

מר קיטרון:

בתבקסתי על-ידי מר ידין להיות נוכח ביטיבה זו ואיבני יודע כל הסבר ביחס לחוק זה, אולם אסתדל במיטב יכולתי להבהיר ענינים שידועים לי ואני מסער שהסברותי יקלעו למטרה, באם לא יקלעו - אני מטאיר למר ידין את האפשרות לתקן זאת.

האם מתן אשרה לא יהיה טוב יותר מפטור?

היו"ר י. ספיר:

א. כהן:

ברצוני להציע הצעה נוספת ואני מסתייג עד אשר אטמע את דעת היועץ המשפטי בענין זה. אני מציע לכלול בחוק זה את יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית - נציג העם היהודי, כפטור מאשרת כניסה ומכל הסייגים האחרים.

מר קיטרון:

לי נראה כי אי-אפשר לכלול סוג זה של אנשים בסעיף 13 (א). סעיף 13 (א) חל על נציגים דיפלומטיים או על קונסולים מקצועיים של מדינות חוץ או על בני פמלייתם של נציגים או קונסולים כאלה שיש לנו אתם מגע יום יום. אנו לא כללנו בחוק זה גם נציג של מדינה זרה שהוא יותר מאשר נציג דיפלומטי. ישנם תמיד מקרים כוודדים שאין צורך להכלילם בחוק.

י. בן-צבי:

נדמה לי שהענין הוא פרוזאי מאד וברצוני לדעת אם היתה בנידון זה דרישה מצד ההסתדרות הציונית. אין כל ספק שאנו ניתן הקלות על בסיס של יחס גומלין אולם אין לכלול זאת בחוק.

היו"ר י. ספיר:

אני מתקשה בדבר אחר לגמרי. מר אידוב כהן מציע להכניס לחוק מושג שאינו קיים כלל. הוא מציע לכלול בחוק את היו"ר ההסתדרות הציונית, הנציג, והלא אין כלל יו"ר להסתדרות הציונית. אלא שני יוסבי-ראש של הנהלת הסוכנות היהודית ולא יותר.

א. כהן:

אני חוזר. ואומר שאינני עומד ברגע על הסתייגות בענין זה מאחר שאני רוצה להירועץ.

ד. הכהן:

בסעיף קטן (א) כתוב: חוק זה לא יחול על נציגים דיפלומטיים או... וכו' האם הסכרון גם לגבי

האקורדטיב?

ועוד דבר: האם חוק זה לא יחול על אותן הארצות

שארצנו אינה מכירה בהן, כגון גרמניה וספרד?

ועדת הפנים
(16.7.52)

אני מניח, כי חוק זה יחול על כל נציג דיפלומטי
בין אם הוא אקדטיב קאנסל בין אם לא.

מר קיסטרון:

ישנן ארצות שאין קיים ביניהן לבינהן יחס של גומלין.
אביא לדוגמא את לוב אשר מדינת ישראל הפירה בה בטעם
שהם לא הכירו בנו, מטום כך, אני מציע להוסיף את הסעיף כדלקמן: "חוק זה
לא יחול על..... ועל מדינות חוץ המוכרות על-ידנו".

י. בן-צבי:

אני רוצה טפה לא נמהר לקבוע הלכה כי איננו יודעים
מה אומר החוק הבינלאומי בטעם זה. כשחבר הכנסת הכהן
דיבר על אקדטיב אפטר לכוון זאת לא לאלה הבאים לארץ על-מנת לסלא תפקיד
בטם מדינתם, אלא גם לגבי עובר אורח, כאן נשאלת השאלה אם הוא זקוק לאסרה
או לא.

היו"ר י. ספיר:

דבר שני, האם אנו יכולים להסאיר ניסוח זה לאור
החוק הבינלאומי? גם אם החוק הבינלאומי אינו סתיר זאת אנו יכולים לסנוע
מהם - זאת היא השאלה.

מר קיסטרון:

החוק הבינלאומי אינו מחייב אלא מבחינה בינלאומית.
כל מדינה רשאית לכתוב בחוקיה דברים אשר מתנגדים
תכלית ניגוד לחוק הבינלאומי - מה תהיה התוצאה? בטביל הארץ זה מחייב!
כלפי חוץ יסנה אפטרות לתבוע את המדינה לסטפט בבית-הסטפט הבינלאומי בהאג.

ד. הכהן:

אני מתנגד לסעיף 13 בגירסתו המקורית לרגל הסיבה
העובדתית, שייסנו מדינות אשר יש לנו יחסים דיפלומטיים
אתן ובכל-זאת כניסתו של נציג דיפלומטי אליהן כרוך בהרבה מאד קשיים; אביא
לדוגמא את רוטניה, אשר סירבה לקבל למדינתה טורה שלמה של נציגים דיפלומטיים.

מר קיסטרון:

זה דבר טובה לגמרי. בכל הארצות קיים נוהג זה ואין
לסלול זאת.

ח. לבדאן:

דרמטי שכל הקונסטטוטוציה היא שנציג דיפלומטי זקוק
לוריזה והוא מקבל אותה. ובכן הייתי רוצה לדעת בדיוק
לגבי מה הסעיף הזה מכווון.

מר קיסטרון:

מבחינה משפטית הדבר ברור. אם בראשית החוק יש סעיף
הקובע ש"מי שאינו אזרח ישראלי או עולה לפי חוק השבות,
תש"ז - 1950, תהיה לו הכניסה לישראל על-פי אסרה, והיסיבה בה - על פי דסיון
יסיבה לפי חוק זה... ואחר-כך בא סעיף 13 - ברור, איפוא, שלפי חוק זה נציג
דיפלומטי אינו זקוק לוריזה.

היו"ר י. ספיר:

אני מציע, כי מר קיסטרון יברר טור את הדבר;
אם יש צורך דאוי להתקטר עם גסדו החוץ.
אם תכנס ניחא למטרד המטפטטים ול רד החוץ וכל הבעיות
שהתעוררו מכוסות על-ידי ניסוח זה לא נכניס אנו את חוטמינו ונקבל זאת.

השאלות שהתעוררו הן כדלקמן:

(א) לגבי אותם הנציגים הדיפלומטיים אשר אינם באופן
יטיד פועלים בארץ; (ב) הארצות שלא הכרנו בהן; (ג) הארצות שהכרנו בהן
והן לא החזירו לנו יחס גומלין.

אנו עוברים לגירסא ב'.

ועדת הפנים
(16.7.52)

זי.

האם אוכל לקבל הסבר על המושג "סוגי אנשים נוספים"?

י. ישעיהו:

אני יכול לתאר לי שהכוונה היא לצוות של אניה או לצוות אווירון.

מר קיסטרון:

ההבדל היסודי בין שתי הנידחות הוא בזה שבגידה נ"ת תיעסה הפעולה אחרי התעייצות עם ועדת הפנים של הכנסת.

בהטוואה לנוסח המודפס בחוברת הכחולה ס-27 בפברואר יש גם רק נוסח אחד.

י. ישעיהו:

אני מניח שחוק זה הובא אלינו לדיון עוד מהכנסת הראשונה וסם התחלקו הדעות. אני הייתי נוטה לקבל את הנוסחה השניה ואינני רואה בזה סלום פגיעה בסמכות השר.

היו"ר י. ספיר:

השיקול היה אז לא להיכנס לדיון בוועדה בנוסח התקנות שהשר מתקין.

י. ישעיהו:

אני מבין שאנו מתקשים כאן, מאחר שמר קיסטרון אינו בקי בעניינים אלה אני מציע לדחות את ההחלטה לישיבה הבאה - עם טובו של מר ירון.

היו"ר י. ספיר:

אנו עוברים לסעיף 13(ג):

"סר הפנים רשאי להתיר, בלי מתן אשרה, לעובר אורח שהגיע לישראל, באניה או באוירון, להסאד בישראל עד שהאניה או האוירון יצאו מישראל."

בשאלת הסאלה מה פירוש "עובר אורח" בשעה שבתחילת החוק נקבע סעיף מיוחד לישיבת מעבר.

הוא נותן לו זכות ישיבה בצורות טונות מבלי שהדבר ירסם בפספורט. מבחינת הביקורת - ברור שהיא קיימת.

מר קיסטרון:

אני מציע שתהיה סיפא לסעיף כדלקמן: "הוראות סעיף זה הן בתוקפן פרט לתיקון שתיקנתי."

ח. לבדאו:

אם התקבל הצעתך וינוסח סעיף כללי - אפשר יהיה לנסח אף סעיף זה ברוח זו.

מר קיסטרון:

אני מקבל זאת.

ח. לבדאו:

לגבי סעיף 13(ג) - אין הערות.

לסעיף 14:

היו"ר י. ספיר:

מי שהיה, ביום ס"ז בכסלו תש"ח (29 בנובמבר 1947), תושב סטח ישראל, ויצא מסטח זה לפני אותו תאריך, ובקט, תוך שנתיים מתחילת תקפו של חוק זה, לחזור לישראל, רשאי סר הפנים לתת לו אשרה לכך.

הוראות מעבר

יוצא מתוך כך שמי שהיה תושב ישראל ביום ס"ז בכסלו תש"ח ויצא לאחזר סכן את הארץ, אין סעיף זה חל עליו.

לגבי אנשים אלה יש סעיפים אחרים.

ח. לבדאו:

ועדת הפנים
(16.7.52)

טר קיטרונ: לגבי הערתו של היו"ר קיים סעיף 3; אסרת חוזר לישראל: "טר הפנים רטאי לתת אסרת חוזר למי רטאי לטבת בישראל יסיבת קבע והוא - (1) רוצה לצאת את ישראל על סנת לחזור אליה; או (2) נמצא בחוץ-לארץ ורוצה לחזור לישראל".

ח. לנדאו: הרי כל אחד יודע לגבי מה מדובר בסעיף זה. לטם מה לעורך את כל הטאלה הזאת שהיא פוליסית למעשה. הרי דברים אלה נפתרים לא על-ידי חוק זה או אחר; אלא זוהי סדיניות של דגע מסויים אשר נוהגים בה כלפי הערבים באותה הארץ. אם ההחלטה תהיה להחזיר ערבים ארצה לא יהיה צורך בסעיף זה דווקא - אז יקבל הערבי אסרת כניסה. אני אינני מבין מה ההנצל בין אסרת חוזר לבין אסרת ליסיבת קבע. אין כל הבדל מהותי ביניהם.

י. בן-צבי: ישנם מקרים שאנשים יצאו לחוץ-לארץ מטעמים טובים, אם לרגלי ליטורים, דריפות וכדומה, לגבי מקרים אלה שהם מקרי "בונה-פידה", כתוב "טר הפנים רטאי".

היו"ר י. ספיר: הטאלה המתעוררת היא, אם טר הפנים כטבא לתת אסרה ורטיון יסיבת קבע, האם הוא כפוף לתנאים מסויים, או שהוא נוהג לפי הדיסקרציה שלו.

טר קיטרונ: אטנם בסעיף 2(א)(4) כתוב שטר הפנים רטאי לתת אסרה ורטיון ליסיבת-קבע, מתוך כך ברור לי שיש לסר סטכות לזה, אבל אם בכל זאת נכנס סעיף 14 אני טניח שהיתה בכך כוונה סיוחדת שאינני יודע אותה.

היו"ר י. ספיר: ברצוני להבין איזו פרבילגיה סיוחדת תוקנה לאותו אדם אשר יחזור לארץ בתוקף סעיף 14. האם דוגמת האסרה והרטיון שלו יהיו כדוגמת כל אסרה ורטיון שטר הפנים נותן לכל אדם החוזר? האם אותו אדם בתוך חוזר יקבל את הזכויות שהיו לו לפני ה-29 בנובמבר, לטסל, אזרחות, או ססעיף זה אינו מקנה כל זכויות שהיו לאותו אדם לפני עזבו את הארץ. אני טואל מהי כוונת סעיף זה?

י. יטעיהו: רציתי לטאול מהכן נלקח סעיף זה, כי בהצעה טבאה לקריאה הראטונה בכנסת הוא לא הופיע כלל.

ד. הכהן: אינני מבין כלל את הסעיף הזה. מה פירוט "טר הפנים רטאי להתיר, בלי טתן אסרה, לעובר... וכו'". הרי למעטה רטאי טר הפנים לתת אסרה לכל אחד?

היו"ר י. ספיר: מאחר טנם סעיף זה לא היה בנוסח הקודם לא נובל לסיים את הדיון בסעיף זה עד ברור הטינויים טחלו בנוסח זה לגבי הנוסח הקודם. עד כמה טאני יודע טונה טם החוק ט"חוק ההגירה לישראל" לטם הנוכחי "חוק הכניסה לישראל", אינני זוכר ברגע זה מי החליט על טינוי הטם.

אנו עוברים לסעיף 15.

15. ביטול ואיטור חוק פקודת העליה, 1941 בטלה; תקנות העליה טבתוספת לפקודת העליה, וכן תקנות, צווים, הודעות, אסרות, רטיונות ותעודות טניתנו על-פי פקודת העליה, 1941, בטידה סיפה כוחם כיום טחילת תקפו טל חוק זה, ובטידה טאין בהם טתירה לחוק זה, יהא כוחם יפה עד להתקנת תקנות חדטות על-ידי טר העליה, כאילו ניתנו לפי חוק זה.

ועדת הפנים
(16.7.52)

ז"ו

אינני מבין בכלל את הנוסח הזה.

אני מביח שיט כאן טעות ובמקום הטלים "סר העליה"
צריכות לבוא הטלים "סר הפנים".

סר קטרונ:

אני מציע לפנות לטר הפנים בבקשה לבטל את כל
התקנות הקטורות בפקודת העליה 1941 ולהתקין תקנות
ישראליות. אני מציע זאת על-מנת להוריד מן הפרק את כל התקנות הסנדטוריות
לכל נראה אותן יותר.

ח. לנדאו:

אני רואה צורך לקבל/הסבר מפורט לכל הסעיפים האלה.

היו"ר י. ספיר:

לגבי סעיף 15 הדברים ברורים.

סר קטרונ:

אני מציע לעבוד לתוספת אשר הציע חבר הכנסת לנדאו.
בנוסחה כדלקמן:

הצו"ר י. ספיר:

(א) לא תינתן אשרה כלשהי ורסיון יטיבה כלשהו
לגרמני.

(ב) לצורך סעיף זה גרמני פירושו אדם שהיה לאזרח
גרמניה לפי חוקי נירנברג, אלא אם הוכח כי
וויתר מרצונו על אזרחות גרמנית זו לפני יום
8 במאי 1945.

(ג) סר הפנים רטאי לתת אשרה כניסה או רסיון יטיבה
לגרמני אם הוכח לטובת רצונו של הסר שגרמני
זה התנגד בפועל למסטר הנאצי או פעל למען
הצלת קרבנות הדריפה הגזעית הנאצית.

השאלה היא אם אנו בכלל נכנסים לדיון בבעיה זו.

לפי הגדרה זו יהודי שהיה אזרח גרמני - הוא גרמני.

ס. ארם:

הרי חוקי נירנברג סללו לגמרי אזרחות ליהודים
בגרמניה.

ח. לנדאו:

האם סעיף זה אינו יכול לעמוד בניגוד לחוק הסבות?

היו"ר י. ספיר:

לנו אין קונסטטוציה, אם יט לנו סעיף המתנגד
לחוק הסבות אז חוק הסבות מתבטל במידה שהחוק

סר קטרונ:

המאוחר יותר מתנגד לו.

אני שואל את מר לנדאו אם הוא יסתפק באופן
סנדטיבי, שהכניסה לישראל תהיה אסורה במקרים

א. כהן:

סלהלן: (א) למי שהיה חבר במפלגה הנאצית מאז קיומה; (ב) לכל מי שתפס
מטרה רשמית בממשלת השלד... (ב) לארגוני הנוער הסונים שהיו קיימים
תחת המסטר הזה, - אני נמנע עד כמה שאפשר מלהכניס מושגים גזעיים.

ח. לנדאו:

אין לנו רשימה של כל חברי המפלגה הנאצית ומסומ
כך ישנו פירוש חוקי למושג "גרמני". אני טוען,
שרובו של העם הגרמני יחסו להסמדה היה כיוחסם של הנאצים, אשר ראו והחזיקו
ואם קיים עוד המושג "והגדת לבנך ביום ההוא לאמור".... הרי אין מצב הולם
מאשר זה, למען ידעו בנינו ובני בנינו לדורי דורות.

היו"ר י. ספיר:

הצעת חבר הכנסת כהן מעבירה זאת לגמרי לסטח אחר,
אולם מטאירה בכל זאת את האיטור לגבי חלק לא גדול
של העם הגרמני. בהתאם להצעת כהן, גרמני אשר נולד אחרי שנת 1945 ולא היה
אזרח לפי חוקי נירנברג הוא כטר. והרי הוא יכול להיות חבר של התנועה
ההיסטוריסטית החדשה, ובכך כאן אנו נמצאים לפי החוק במצב שאי-אפשר יהיה
לצאת ממנו. אנו בחקלים במצב כזה שלגבי חלק מסויים של העם הגרמני תהיה
הוראה בחוק של "לא תינתן" ולגבי חלק אחר תינתן אשרה או רסיון לפי שיקול
דעת הסר.

ועדת הפנים
(16.7.52)

זי

סר קיטרנו:

לי ברור שכל אדם זול המבקר בארץ זקוק לאסדת כניסה וטר הפנים רשאי לתת לו לפי סיקול דעתו. עכשיו לגבי הגרמנים יהיה המצב - בהתאם להצעה - שלחלק מהם יהיה איסור בחוק ולחלק שני תאופטר כניסה לישראל בהתאם לסיקול דעתו של סר הפנים. כסם טבעה הדבר לגבי האנגלים או הצרפתים וכד'.

ט. אדם:

אני מציע לוועדה לא להסתבך בדברים שהם מסוכנים במקצת. אשר לגרמנים - אני גורס שכל גרמני הוא טוב, אבל עוד יותר טוב כאשר הוא טת. זאת אין אנו יכולים להרשות לעצמנו. אנו עשינו טסגה אחד בחוק האזרחות ואל לנו לחזור שנית בחוק הכניסה לישראל. עלינו להמנע עד כטה סאפטר מלהכניס בחוק אלמנטים גזעיים, אלא טה, עכשיו בא חבר הכנסת לנדאו ואומר "זכור את אשר עטה לך עמלק" ומציע להכניס סעיף לגבי אומה שלטה. אנו איננו יכולים לעשות דבר זה, כי אין לזה כל סיכנות לזכות כניסה. אין חוק בבריית הסועצות סאסור להכניס מיטהו לסדינה, בכל-זאת אין אף אחד נכנס אליה. אם נדבר על אומה, האם אתה חושב - טר לנדאו, שהעם הפולני היה יותר טוב, האם הוא לא הסתתף ברצח? האם הליטאים לא הסתתפו בו? האם האוקריינים לא רצחו? אנו איננו יכולים להכניס לחוקי ישראל כל סעיף גזעי.

ד. הפנה:

אם נכניס בחוק סעיף כזה סיקבע סייגים ביחס לסיקול דעת הסר אם היה אדם נאצי או לא היה, הרי סחר יעסו זאת לגבי גופים אחרים ואני סתנגד לזה.

ז. בן-צבלי:

אין ספק שכונתו של חבר הכנסת אידוב כהן היתה טובה וכנה, אולם טוב יותר יהיה אם נמנע מלקבל חוק בענין זה. אין לי אי-אסון באיזה סמסלה סתקום, אינני חוסט כלל טהיא תהיה טעונית להכניס נאצים לסדינת ישראל. אני טוכן סתקבל על כך הוראה פנימית לסד הפנים או לסמסלה אולם לא להסתבך בחוק. עלינו לקבל דזולוציה, בצורה זו או אחרת, שנאצים לא יוכלו להכנס לישראל, ואתה היא טאין באו. יתכן כי זה יסול גם על אנשים טאינם נאצים, אבל למעטה הם טמכו בזאת.

ברור שהצעת לי לא תכסה את כל החטאים אולם יס בה ססום

הפגנה.

ח. לנדאו:

לצער לי הרב איבדנו כל חוש ואנו הולכים ומאבדים כל חוש שלש לו קשר במתן צווים סוסדיים לחינוך הדור. אנו נהלינו עם ציני טאד, אנו התחלנו בכל הילכות חיינו לזחול על הקיבה ואינני יודע לאן הטישה הדיאליסטית הזאת תביא אותנו לאט לאט. היא הביאה אותנו כבר היום לעברי פי-פחת מבחינה סוסדית. עוד לפני שנה, בזמן הוולכוח על השילומים סגרמנית, שמעתי נימה אחרת לגמרי מכל הצדדים, הדעות היו קיצוניות טאד, אולם העם אינו סתאצץ. על הנאום שנרשם ב"דברי הכנסת", זה דבר אנטסדקס, בלתי מוחשי. העם רוצה להסחיש את הדברים, כי הרי בכל זאת אידע מטהו בקורות ישראל דבר שהוא אינו בן-חלוף, כי אם עובדה. שחותם הסציאות סוטבע עליה. אינני אומר כי זוהי הדרך היחידה לחינוך הדור, אני עומד על כך שעלינו לחפש מבחינה זו את כל האפשרויות על-מנת להטביע את החותם. לא מטינה לי אם העם הפולני רצח והעם האוקרייני עזר לרצח כדברי חבר הכנסת אדם, - זה באמת סצעד, אולם גם אם היתה אנטיסמיות, והכבדה ביותר, לא נרצחו סספר כה גדול של יהודים כסם טבעה הדבר במסטר הנאצי ואך ורק הודות לו. אל נכסה לטסטט את זה.

אני מביין את התנגדותו של חבר הכנסת אדם להצעת סאחר שהסדובר הוא גם בגרמניה הסזרחית. לגבי דידי גם גרמניה הסזרחית וגם גרמניה הסענית הם נאצים ואני סתפלא איך אנו עובדים בקלות דאט כזאת על הענין. נסמעה כאן הדגזיטאנו סנסים לכפות חוקים גזעיים, כביכול. אני שאל האם אנו כופים חוקים גזעיים כלפי הגרמנים? אני אינני תופס את החוקים הגזעיים הללו לגבי אלה שרצחו את טחצית עמנו. בתורה נקבעו חוקים גזעיים לגבי עמלק לדורי דורות. עם ישראל הלכה למעטה חוק גזעי גם לגבי ספוד, חוק חיים בל יעבור.

ועדת הפנים
(16.7.52)

מסוים כך אני מציע לקבל את הצעתך, כי אם לא ננקוט בדרך של "זכור וסמור" אינני יודע להיכן נגיע.

היו"ר י. ספיר:

יש לי הרושם, מתוך הדברים שנאמרו, שהרוב בוועדה מתנגד להכניס את הצעת חבר הכנסת לנדאו לתוך החוק. מר בן-צבי, למעשה, מקבל את סעיף ג' בלבד. הוא הציע שנקבל כאן החלטה אשר נעביר אותה לידיעת הממשלה או הכנסת. החלטה זו תכלול את ההוראה שלא תינתן לעם הגרמני - עם הגבלות מסויימות - אשרות כניסה לישראל.

אני רואה צורך להצביע בסאלה זו. מאחר שהעקרון ברור אני יכול לקבוע שרוב חברי הוועדה מתנגדים להכניס ענין זה לחוק. אני הייתי אולי מציע הצעה כזו, שנקבל רק את סעיף ג' כדלקמן: "מר הפנים רשאי לתת אשרות כניסה או רשיון ישיבה לגרמני אם הוכח לטובתו רצונו של המדינה הגרמנית. זה התנגד בפועל למסדר הנאצי או פעל למען הצלת קרבנות הרדיפה הנאצית." - אינני נכנס לעובי הקורה של הסאלה הזאת, כי הוא אזרח גרמני ומי אינו. אני רק קובע כאן הדגשה לזכות מיוחדת שאנו רוצים להקנות לגרמנים.

ס. ארם:

אתה מוציא כל נאצי בלתי גרמני. האם לא היו נאצים מסוג זה?

א. כהן:

ברצוני להדגיש, כי בטוח זה אני מחשיב את ההסכרה שתינתן בסם הרוב במליאת הכנסת. אני רואה בזה מסוים הכנסת מוסגים שאינם מספטיים ופזיזים מוגדרים שיש להם קשר עם גזעיות. רק מסיבה זאת שאנו עם מפורז בעולם ולוחמים על סיוויון עם הגויים - מתוך סיבה זו אני מתנגד לכן. ברור, שאף אני תוסך בכך שלאף גרמני לא תהיה דריסת רגל בארץ הזאת.

מר קיסרוב:

אני מציע כי הוועדה תסמע, כטרם שתחליט להכניס את הצעת מר לנדאו לחוק, את

נציג מטרד החוק.

להחליף את

אני מציע/הסלה "גרמני" במילים "אזרח מדינת גרמניה", ולקבל

היו"ר י. ספיר:

אך ורק את סעיף ג' מהצעת מר לנדאו.

מאחר שחבר הכנסת לנדאו עומד על כך שנקבל הצעתו בסלמותה אני מעמיד זאת להצבעה.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת לנדאו - 1
נגד - 7

הצעת מר לנדאו - נפלה.

היו"ר י. ספיר:

אני מעמיד להצבעה את סעיף ג' בלבד.

ה צ ב ע ה

בעד סעיף ג' מהצעת מר לנדאו - 2
נגד - 7

ההצעה - נפלה.

הסתליגות: חבר הכנסת לנדאו.

ז.י.

היו"ר י. ספיר:
אשר להצעת חבר הכנסת בן-צבי, אני חושב כי צריכה להתקבל הגדרה למוסג "נאצים". אני הצעת לקבל את המלים "אזרח סדינת גרמניה".

ע. אסר:
אני חושב שעלינו לסמוע בסטח זה את חוות דעתם של אנשי משרד המסחר ואחר-כך נסכם זאת.

היו"ר י. ספיר:
אני מבין שטר בן-צבי יביא הצעה בכתב, לאחר שיסקול בדבר, ובסיום החוק בצביע עליה.

בטרם שאנו מסיימים, ברצוני לחזור לשאלה שהתעוררה בשעה סדנו בסעיפים האחרונים בחוק הכניסה לישראל, בזמנו, הובא לפני מליאת הכנסת חוק ההגירה תשי"ב 1952, שהוא בסיסו נוסח של החוק מסנת 1950 אשר הובא לכנסת הראשונה. החוק עמד לחזור לדיון בקריאה שניה וטליטית בטליאת הכנסת. המליאת דנה בחוק ההגירה תשי"ב - אנו זנו בחוק הכניסה לישראל תשי"ב 1952 - נוסח לוועדה - עברנו על סעיפיו הטובים ומצאנו כי אין כל דמיון בין החוק שאנו זנים בו כיום לחוק שעמד בזמנו בקריאה הראשונה בפני ועדת הפנים.

מר צידון:
ועדת הפנים החליטה על שינוי הטם.

היו"ר י. ספיר:
אני חושב כי טוב אעסה אם אברר טוב את הדבר בפרוטוקולים הקודמים.

ג. גהן:
אני תוסך בזאת שנברר הזאת בישיבה הבאה.

עכסיו יש בדעתו להעלות שאלה אשר עמדת עליה מתוך העתונות ואינני יודע דבר על אמיתות הדברים. אני מכוון לסכסוך סקרה בפטימי אגם החולה בין אנשי חולתא לבין חברי יסוד המעלה. אין ברצוני להכנס כרגע לפרטי המקרה, סאחד שאני מניח שהוא ידוע לחברי הוועדה. ברצוני לשאול אם כוחות המסטרס מסוגלים לתת הגנה לאנשים הרוצים לפעול במסגרת החוק הקיים? אם יתברר שאין אפשרות כזו, אני מבקש טאת יו"ר הוועדה להעמיד ענין זה לדיון על-סדר היום.

היו"ר י. ספיר:
אני חסבתי גם לן להעמיד שאלה זו על סדר-היום, אם כי ברור אחרת לגמרי. היה בדעתי לא לעמוד על סקרה זה במיוחד, אלא מתוך סקרה זה לעמוד על תופעה חסורה, לדעתי סאד חסורה, בחיי הסדינה. עצם האפשרות שבאים אנשים ועושים דין לעצמם ומטביעים סירה בכח זוהי אינה תופעה יחידה אלא מופיעה בנוסח אחר ובדרכים אחרות במקומות אחרים.

ד. הכהן:
כבר פעמים אחדות הטלתי ספק אם ועדת כנסת, כוועדה הפנים יכולה להכנס לפרטי כל הבעיות אשר אנו קוראים בעתון סדי יום ביומו. אין ברצוני להכנס לפרטי המקרה ולא אניע על כך דעתי. אציין רק כי בבעייה זו כבר מטפלת המסטרס, מטפל בית המספס ומטפלת הקרן הקיימת לישראל שהיא בעלת הזכויון, ובכך נטאלת השאלה, האם אנו בתוך ועדת הפנים של הכנסת צריכים גם כן להכנס לסטח זה? האם אנו צריכים למלא את סדר-היום שלנו בבעיות סאנו קוראים יום יום בעתונות? עלינו להמסין בסדר היום הרגיל, לדון בחוקים אשר עומדים על סדר-היום זה חדשים ואינם מוצאים פתרון. סטום כך אני מתנגד להצעת חבר הכנסת אידוב כהן לדון בשאלה כאובה זו.

ח. לנדאן:
אני עמדת על האספקט של חיינו הציבוריים כאסר היה הדיון במליאת הכנסת מסביב לחילופי הגברא במסאלה. אני חוזר על כך, ואני חושב שנצטרך הרבה חדשים לחזור לענין זה, על התופעות של ירידה טוסרית בחיינו במדינה. והנה, אירע מקרה חולתא, לדעתי יש בענין חולתא הרבה אספקטים שיש לעמוד עליהם בדיון נפרד. לדברי חבר הכנסת הכהן, אשר מתנגד לכך, אני טואל: על מה אנו יוטבים כאן, על חוק הכניסה לישראל? האם על זה אנו הופקהבו? אני מציע לחקור את המקרה לפרטי ביסיבת המליאה ביום ב' הבא.

י. בן-צבי:
אני תוסך בהצעה להעמיד את השאלה על-סדר היום, ומציע לקבל תחילה אינפורמציה מוסמכת מן הגופים הקטורים בדבר ואחר-כך נחליט על הצעדים הבאים.

ועדת הפנים
(16.7.52)

ז"ל

היו"ר י. ספיר: אבי חושא שבמידה מסויימת יש לקטור לזה את ענין
דמלה, ענין רציני מאד, ואנו נדון בו בשבוע
הבא, בטרם יחל הדיון בחוק העיריות. למעשה, סר המסורה היה צריך להיות היום
נוכח בוועדה על-מנת להחליף דעות. אף אבי תומך בכך שאין להעביר כל בעיה
לדיון בוועדת הפנים; נוצרה הרגשה אצל המיעוט הערבי כי בכל ענין יש לפנות
אל ועדת הפנים של הכנסת אולם זה יהיה תקדים מסוכן לעבודתנו הטוטפת.

מ. ארם: אני מאצ לערוך סיור בדמלה בטרם נתחיל בדיון, על
מנת לעמוד על הענינים מקרוב.

היו"ר י. ספיר: ובכן, אנו קובעים להזמין לישיבה הבאה, אסד
תקיים ביום ג' הבא, כ"ח בתמוז תשי"ב, את
סר המסורה. אנו נדון בסאלת דמלה, ואם חלוי הוועדה מוצאים לנכון לסלב בכך
את בעיית המיעוטים נזמין גם את סר קדמון - היועץ לעניני הערבים מסרד
ראש המטסלה.

ה. לנדאו: מהי ההחלטה בענין הסכסוך בין חולתא ויסוד
המעלה?

היו"ר י. ספיר: לדעת ענין זה מתוך אספקט אחד הוא אינו פחות
אינפורמטיבי מאסר ענין דמלה. אבי חושב כי אנו
יכולים, בהזדמנות זו שהזמנו את סר המסורה ליום ג' הבא לבקש את האינפורמציה
הדרושה.

הישיבה סגורה.

הישיבה ננעלה בסעה 11.15.